

IZLOŽBA FOTOGRAFIJA IVAN ŠARDI / PRODAJA SJEĆANJA

Fotoklub Čakovec
www.fotoklub-cakovec.hr
info@fotoklub-cakovec.hr

Obitelj za kulturu - Čakovec

fotoland
FOTOGRAFSKI STUDIO ANKELAND ČAKOVEC

Ivan Šardi: Prodaja sjećanja

(365 dana bez boje)

Ivan Šardi jedan je od mlađih autora iz Fotokluba Čakovec koji je krenuo na svoje fotografsko putovanje istražujući sebe, svoju bit i svoj bitak putem dokumentarnog projekta-dnevnika. On je jednostavno 14. prosinca 2013. odlučio da će fotografirati svaki dan narednih 365 dana. Naprosto, htio je dokazati svoju ustrajnost. K tome si je zadao crno-bijeli izraz kako bi naučio vidjeti svjetlo, linije, priču i kompoziciju bez elementa boje. Jedan mu je od najvećih uzora slavni američki fotograf Ansel Adams koji je baš kroz svjetlo i kompoziciju izgradio veličanstveni autorski izraz. Šardi je do 14. prosinca 2014. svaki dan, redovito i bez iznimke, marljivo snimao i na kraju prikupio kolekciju od 365 fotografija kojom nam se predstavlja vizualno i tekстом, iako tekst neće biti dostupan svakome. Naime, na poleđini svake fotografije Šardi je zabilježio kratku jezičnu napomenu u kojoj objašnjava dio konteksta nastanka fotografije. Odlučio je, zbog strukture projekta, izložiti sve svoje fotografije kronološki u različitim formatima (13x18, 18x24, 20x30 i 30x45) ističući svoj vlastiti odabir dimenzijama.

Motivi koji su ga zaokupili tijekom te godine dana marljivoga rada vrlo su široko zahvaćeni. Fotografirao je vedute, arhitekturu, industrijska postrojenja, pejzaže, životinje, portrete i autoportrete, zanimljive situacije, dokumentarnu, life i uličnu fotografiju, žanr-scene, mrtvu prirodu, detalje, eksperimentirao je, tražio apstraktne motive, izražavao se i minimalistički, konceptualno, a među motivima našao se i jedan obiteljski portret. Teško je reći u kojem se području najbolje snašao, no ipak bih izdvojio pejzaže, urbane pejzaže, portrete i mrtvu prirodu u kojima se nalaze neki od najzanimljivijih kadrova koje je uhvatio. Zbog same prirode projekta i činjenice da se godinu dana uopće nije odvajao od svojega fotoaparata, motivska nam različitost govori mnogo o autoru koji živi zanimljiv, ispunjen i dinamičan život neizlječivog lugalice. *Spectrumi* njegovih fotografija (da se, tako, barthesovski izrazim) prije nas tjeraju na iščitavanje *punctuma* nego *studiuma* kadrova. Izložba *Prodaja sjećanja* zbog toga je vrlo intimni vizualni dnevnik. Zato ga moramo čitati upravo osobno i intimno. Moramo ga čitati kao emocionalnu a ne racionalnu zbirku sakupljenih i zadržanih sjećanja autora koja je on vješto iznjedrio vizualnim kanalima i u njima duboko zarezao svoje čulne i čuvstvene senzacije. Bića, predmete, prizore i situacije Šardi je prije svega doživio, a ne uočio. Čak i potpuno apstraktne kadrove, pa i one naoko banalne svakodnevne bilješke uokvirene rubovima slika i donesene promatračima, on je izdvojio metodom *memento mori*, u punome smislu toga izraza. Oni su mrtvi, prošli, sjećanja, nostalgija. Svjetlost koja je ticala njegove motive nestala je, ostala je tek slika te svjetlosti koju emitiranjem nove energije promatrači njegovih slika mogu samo zamišljati. Njegovi subjekti više nisu isti, vrijeme s njima čini svoje, no oni su zarobljeni u autorovim vizualnim sjećanjima koja „prodaje“ publici kako je to već i svojstveno mediju fotografije koja se od izuma negativna masovno reproducira i dijeli ili prodaje.

Pojačavanju dojma proteklog i nostalgije svakako pridonosi odsustvo boje. To odsustvo boje nije samo anatema bačena na projekt sjećanja ili neki jeftini način zazivanja proteklog i nepovratnog, ono je imanentni sukus autorskoga izraza i vizualni manifest Šardija koji je godinu dana svijet promatrao crno-bijelo. On je zaista vidio crno-bijele kadrove i to je potvrdio spretnim korištenjem akromatike u smislu traganja za linijama i oblicima, bogatstvom tonova i kontrastom svjetla i sjene.

Kadrovi su mu uglavnom jednostavni, s akcentom na opređa slika i srednje planove. Količinu vizualne informacije koju šalje *spectatoru* svodi na minimum, bez obzira radi li se o pejzažu, arhitekturi ili portretu. Svjetlo koristi prvenstveno radi stvaranja atmosfere. Discipliniran je i ne fotografira bez promišljanja i osjećanja svjetla. Ambijentalna mu je rasvjeta najdraža, ali ponekad (doduše rijetko)

koristi i bljeskalicu. Često radi stvaranja začudnosti i dramatičnosti fotografira u kontrastnom svjetlu. Vješto modelira svjetlom, ravnopravno koristeći i tvrdo i meko osvjetljenje, poigravajući se svjetlom i sjenom te tako otkriva i (namjerno) sakriva dijelove prizora. Igra otkrivanja i sakrivanja svjetlom i sjenom njegova je vlastita emocionalna i mentalna igra kojom *spectatora* mami u prizore i atmosferu stvarnosti u kojoj se zatekao i atmosferu svojega trenutačnog unutarnjeg stanja.

U kompozicijama veliku pažnju posvećuje geometriji i jukstapozicijama prvenstveno geometrijskih elemenata, ne toliko subjekata i motiva. Zbog toga, u toj donekle razbacanoj i motivski višeslojnoj zb(i)rki od 365 fotografija, vlada vizualni red, a istovremeno i svaka fotografija za sebe funkcionira kao neovisni artefakt. Neke su mu fotografije naglašeno estetizirane (te su mi osobno najdraže). U njima nam otkriva ljepotu ljudi i predmeta, prizora iz prirode i iz urbanih situacija. One na tragu njegovoga autorskog izraza koji će s vremenom i s dolaskom u zrelu fazu učvrstiti i iznijansirati. Autorova je glavna vrlina kreativnost, neopterećenost pravilima i osjećaj slobode tj. oslobođanja koji postiže u druženju s fotoaparatom. Ta je sloboda iznjedrila i tu njegovu zb(i)rku fotografija, a osim toga, otključala je i vrata njegove percepcije.

Šardijeve se fotografske slike nalaze između dokumentarizma i kreativnoga preoblikovanja stvarnosti. U nekim je to slikama vrlo izraženo, neke pak su u potpunosti posljedica kreativnoga čina. Zbog mladosti autora i same koncepcije projekta nismo mogli očekivati toliko intenzivan rad da bi svaki dan urodio vrhunskim kreativnim uratkom. To, naime, nije niti bio Šardijev cilj. Ono što sam ja primijetio promatrajući njegove fotografske slike kronološkim redom jest da mu se vizualno i značenjski jače fotografije javljaju određenim ritmom, tijekom cjelokupnog trajanja projekta. Prema autoru i prema projektu bilo bi nepravedno izdvajati i pisati o pojedinim fotografijama s moje strane, kad ih je već sam odabrao i izdvojio u većem formatu na izložbi, ali mogu ustvrditi da je autor gotovo u potpunosti bio usuglašen sa selektorskim timom izložbe – intervencije su bile minimalne. To pokazuje da je Šardi na početku svoje vizualne zrelosti i da će nam njegov budući rad biti sve zanimljiviji.

Najvažniji sloj Šardijevih fotografskih slika jest i onaj najdublji, koji se nalazi u svakom pojedinom radu, a on je ujedno i zajednički nazivnik cjelokupnoga opusa – autor fotografskim slikama ispituje sebe samoga, svoje doživljaje i emocije. Fotografiranju je pristupio vrlo osobno i intimno i odatle izvire i iskrenost i neposrednost njegova rada. Tijekom godine dana doživio je i prolazio kroz mnogo toga; putovanja, početke i završetke poslova i prijateljstava, kraj jedne (kako sam kaže) predivne duge veze, traženje sebe kroz svakodnevne stvari, nova znanja i spoznaje.

Prodajom sjećanja Šardi je hrabro i otvoreno progovorio o sebi i svijetu bez sakrivanja i poze. Publika kojoj se obraća nije površna i gladna foto-senzacija i tehničkih ekshibicija, već tankočutna, osjetljiva i širokih pogleda na fotografsku umjetnost. Izložbu će vjerojatno biti teško potpuno koncentrirano pregledati zbog opsežnosti, bogatstva narativa u kadrovima i zahtjeva za emocionalnim uživanjem u prizore, međutim svatko će zasigurno pronaći neke svoje favorite koje će dublje proživjeti i promisliti i „kupiti“ od autora.

Davor Žerjav, siječanj 2015.

O autoru

Ivan Šardi rođen je 10. kolovoza 1988. Odrastao je u Čakovcu, ali je i Lovran imao ogroman utjecaj njega. Iako je završio ekonomiju, smjer *Menadžment događaja i slobodnoga vremena* i stekao titulu *bacc. oec.*, za sebe kaže da je profesionalni lutalica i mentalni fotograf. Oduvijek je bio na okružen fotografijom. Djed mu je bio voditelj foto-grupe u školi u Prelogu, majka je fotografirala oduvijek, a otac je razvijao majčine fotografije u njihovoj mladosti pa se afinitet prema fotografiji prenio na njega. Fotografijom se počeo baviti 2012. i uskoro se pridružuje Fotoklubu Čakovec. Zaljubio se u fotografiju i u sve ono što ona njemu intimno predstavlja te je tako nakon 25 godina traženja pronašao jednu liniju vodilju koja mu služi za bijeg od svakodnevice i za meditaciju. U njemu se probudila nova ljubav. Njegov prvi fotografski projekt poslužio mu je za fotografski rast – povećao mu se interes spram fotografske teorije, dao mu je priliku da pojmi fotografiju kao meditativno i izražajno sredstvo i potaknuo ga je da razmišlja prije okidanja. Šardi smatra da je fotografija izrazito individualna umjetnost i da svaki umjetnik ostavlja popriličan dio sebe samoga u svojim radovima, pogotovo na emocionalnoj razini. Radi s digitalnim fotoaparatom, a u posljednje vrijeme posvetio se i starim filmskim fotoaparatom te je opremio privatnu tamnu komoru. Želja mu je raditi kao fotoreporter za National Geographic ili neku drugu agenciju kako bi mogao putovati i fotografirati najčudesnije kutke svijeta.